

بِسْمِ اللَّهِ

آینده را امروز ببینید

آینده و جایگاه مدیریت منابع انسانی در ایران

www.ketab.ir

مؤلفان:

دکتر مریم فضلی (جمشیدی)

مهندس غلامرضا هروی

مجید محمدسمانی

دکتر حیدر امیران

محمدرضا شعبانی نژاد

سید میثم میرحیدری

عنوان و نام پدیدآور: آینده و جایگاه مدیریت منابع انسانی در ایران / مریم فضلی (جمشیدی)... [و دیگران] ۲۲۰۵۹۸۱۴
مشخصات نشر: تهران: امیران، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص. : مصور، جدول، نمودار.
فروست: سری مجموعه آینده پژوهی در فضای کسب و کار ایران؛ ۱.
شابک: ۸-۶-۹۳۴۱۹-۶۰۰-۹۷۸ : ۱۶۹۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: مؤلفان: مریم فضلی (جمشیدی)، غلامرضا هروی، مجید محمدسمنانی، حیدر امیران، محمدرضا شعبانی نژاد، میثم میر حیدری.
موضوع: نیروی انسانی — ایران — مدیریت
موضوع: ایران — آینده نگری
شناسه افزوده: فضلی، مریم (جمشیدی)، ۱۳۵۵-
رده بندی کنگره: HF ۵۵۴۹/۵۰۹۱۹ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی: ۶۵۸/۳۰۱
شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۲۶۳۱۴

نام کتاب: آینده و جایگاه مدیریت منابع انسانی در ایران
مؤلفان: دکتر مریم فضلی (جمشیدی)، مهندس غلامرضا هروی، مجید محمدسمنانی، دکتر حیدر امیران، محمدرضا شعبانی نژاد، سید میثم میر حیدری
ناشر: انتشارات امیران
چاپ اول: بهار ۱۳۹۲
تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۸-۶-۹۳۴۱۹-۶۰۰-۹۷۸
حروفچینی و صفحه آرایی: انتشارات امیران
طرح روی جلد: افشین امیری
قیمت کتاب: ۱۶۹,۰۰۰ ریال
نشانی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، روبروی درب اصلی پارک ملت، ساختمان صورتی، پلاک ۲۶۶۵ طبقه دوم، واحد ۱۷
پست الکترونیکی: amiranbooks@yahoo.com
فروشگاه اینترنتی: www.amiranbooks.com

ناشر از حمایت های مالی بنیاد توانمندسازی منابع انسانی ایران
در چاپ و انتشار این کتاب تقدیر و تشکر می نماید.

برابر قانون حمایت از مولفین و مترجمین، کلیه حقوق این اثر محفوظ و متعلق به ناشر است. استفاده یا کپی از قسمت های یا بخش هایی از این کتاب به هر صورت، منوط به کسب اجازه کتبی از ناشر است. هر گونه تکثیر و نسخه برداری کاغذی، الکترونیکی و کپی و یا تصویربرداری از این کتاب به هر صورت و شکلی شرعا و قانونا ممنوع و قابل پیگرد قانونی است. کپی برداری الکترونیکی از این کتاب و استفاده از آن در شبکه های داخلی سازمان ها شرعا و قانونا حرام و قابل پیگرد قانونی است.

به نام صاحب قلم و اندیشه

هیچ وقت، به مرنوسى که هرگز خطای رئیسش را نمى بیند اعتماد نکن
و از مرنوسى که فقط خطای رئیسش را مى بیند و از خطای خود غافل است، بر حذر باش.

سازمان ها در مسیر پرچالش امروزی خود، با انواع خطرات و بحران ها مواجه می شوند که در صورت برخورداری از منابع انسانی شایسته و لایق، امکان پشت سر گذاشتن این بحران ها را پیدا کرده و یا در غیراینصورت با اضمحلال و شکست مواجه خواهند شد.

اینکه هر سازمان، در مواجهه با جذب، نگهداشت و توانمندسازی منابع انسانی خود از چه سیاست ها و خط مشی هایی استفاده می کند تابع رویکردها و نقطه نظرات مدیران آن سازمان است.

اما، صرف نظر از تفاوت در رویکردهای سازمان ها به موضوع منابع انسانی، در این زمینه اصول و معیارهایی وجود داشته و رعایت می شوند که در این کتاب به آنها پرداخته شده است.

مدیریت منابع انسانی برای سازمانها به مثابه یک عامل حیاتی قلمداد می شود، زیرا مولفه اصلی تشکیل دهنده سازمانها، مردم می باشند و مدیریت اثربخش آنان، وظیفه اصلی مدیریت منابع انسانی میباشد. امروزه اهمیت عامل انسانی و نقش منحصر به فرد او به منزله یک منبع استراتژیک و طراح و مجری نظامها و فرآیندهای سازمانی، اهمیت و جایگاه مهم تری از گذشته برخوردار گردیده است. بطوریکه در تفکر سازمانی پیشرفته، از انسان به مثابه مهمترین منبع و دارایی یا به تعبیری مهمترین منبع تولید هر سازمان یاد می شود. لذا می توان ادعا کرد که امروزه و در حال حاضر سازمانها برای بقا و بالندگی خود تلاش می کنند تا از طریق منابع انسانی فرهیخته و آگاه در گستره به رشدی سریع بهبود مستمر، کارآمدی، انعطاف و انطباق پذیری و آمادگی برای آینده (چالشهای آتی) رسیده و از جایگاه ممتاز در عرصه فعالیت خود نایل شوند.

کتاب آینده و جایگاه مدیریت منابع انسانی در ایران، دومین کتابی است که از سری مجموعه ۱۰ جلدی آینده پژوهی در فضای کسب و کار ایران و در پی انتشار مجموعه ۱۰ جلدی تفکر استراتژیک به رشته تحریر درآمده است. در این کتاب که ماحصل تجربه ارزشمند مولفین آن در فضای کسب و کار است، شما با ایده های ناب در مورد مدلها و روشهای مدیریت منابع انسانی آشنا می شوید.

استقبال بی نظیر شما خوانندگان گرامی، انتشارات امیران را بر آن داشت تا با تکمیل موضوعات مرتبط با این مبحث، کتب جدیدی را در این حوزه کسب و کار به رشته تحریر درآورد.

از این رو ضمن معرفی این کتاب ها که ذیلاً آمده است، از شما خوانندگان گرامی تقاضا داریم تا در صورت لزوم، موضوعات پیشنهادی خود را برای تالیف سایر مجلدات مرتبط به ما معرفی نمایید.

اکرم امیران
مدیر انتشارات امیران

به نام خالق هستی بخش

بنیاد توانمندسازی منابع انسانی ایران

سخن بنیاد توانمندسازی منابع انسانی ایران

قرن‌ها بگذشت و این قرن نوبی است
نردبان‌هایی است بنمان در جهان
هر گره را نردبانی دیگر است
ماه آن ماه است آب آن آب نیست
پایه پایه تا عنان آسمان
هر روش را آسمانی دیگر است

امروزه، سازمان‌ها محور تولید ثروت، بهداشت، رفاه عمومی و ستر تولید علم و شکوفایی خلاقیت‌های اجتماعی و فردی در جهان محسوب می‌گردند. دورنمای این موضوع نشان از تعمیق آن در سازمان‌ها است.

شاید به همین دلیل است که "فریدمن" اقتصاد دان معروف، سازمان‌ها را نوامیس جامعه می‌داند و معتقد است که دوران غیرتی شدن نسبت به سازمان‌ها فرا رسیده است! اگر سازمانی منحل و یا اعلام ورشکستگی می‌کند، یعنی به ناموس جامعه توهین شده است و همه باید برای دفاع از این ناموس حساسیت نشان داده و به پا خیزیم.

توانمندسازی منابع انسانی، رویکرد برون سازمانی است! به این مفهوم که الزامات و متغیرهای توانمندسازی به شدت به حالش‌های محیطی که بر سازمان تاثیر گذار هستند وابسته است. به همین دلیل سازمان‌های پیش رو ساختار و نظام "هوش توانمندسازی" را در سازمان خود طرح ریزی و جاری می‌نمایند. منظور از این هوش ساختار و نظام درون سازمانی است که روند تحولات محیطی را درک و به زبان سازمان ترجمه و آثار آن را در منابع انسانی تحلیل می‌نمایند تا به اقدامات اصلاحی بدل گردد.

بنیاد توانمندسازی منابع انسانی ایران امیدوار است که کتاب پیش رو بستر درک تحولات و پیامد آن را در سازمان برای مخاطبین آن در گام‌های نخست فراهم نماید.

در این میان نقش منابع انسانی برای صیانت از این ناموس ملی از تمامی عناصر راهبردی سازمان کلیدی تر است، چون که منابع انسانی محور تغییر، بهبود و سازگاری با شرایط و تحولات محیطی است. پس ما نیازمند شناخت و درک متفاوتی از جایگاه منابع انسانی در سازمان‌های خودمان هستیم تا بتوانیم آنان را برای آینده توانمند نماییم.

توانمندسازی منابع انسانی یک مفهوم پویا (دینامیک) در سازمان‌ها است. "توانمندسازی" یعنی ارتقا دانش، مهارت و انگیزه منابع انسانی برای دستیابی به اهداف راهبردی سازمان، بنابراین هنگامی که با تغییرات محیطی اهداف راهبردی سازمان تغییر می‌کند، طبیعتاً دانش و مهارت مورد نیاز برای رسیدن به آنان نیز تغییر خواهد کرد و با رشد بلوغ سازمانی و منابع انسانی ویژگی‌های نظام انگیزش نیز متحول خواهد شد.

محمد حسن امامی

رئیس بنیاد توانمندسازی منابع انسانی ایران

بهار ۱۳۹۲

نگاه سریع به فصول کتاب

در این صفحه به مرور سریع عناوین فصول شش گانه کتاب می پردازیم. اعداد داخل دایره ها، به صفحه شروع هر فصل اشاره دارد.

مقدمه

۷

موضوع منابع انسانی و توجه جدی به آن، مهم ترین راز در موفقیت سازمان ها و کسب و کارهای ایرانی است؛ اینکه کارآفرینان موفق و صاحبان کسب و کارهای ایرانی در این مورد چگونه می اندیشند و اینکه اصولاً چه تغییر و تحولاتی در محیط در حال اتفاق است که موضوع منابع انسانی را دچار تحول می نماید، در این مقدمه مورد اشاره قرار گرفته تا امکان ورود موثر شما خوانندگان گرامی را به فصول پیش رو، تسهیل نماید.

آینده و تحولات مرتبط با آن، منبع خلق شرایط و تحولات بسیار زیاد و قابل ملاحظه ای از محرک های انسانی است. درک و شناخت این تحولات و تاثیر گذاری آنها بر موضوع منابع انسانی از جمله ضرورت ها و الزامات مدیریت منابع انسانی است. در این فصل به طور سریع با آینده کسب و کار در ایران و تاثیرات آن بر موضوع مدیریت منابع انسانی آشنا خواهید شد.

فصل اول: نگاه سریع به آینده کسب و کار در ایران و تاثیرات آن بر حوزه منابع انسانی

فصل دوم: تحلیل آماری منابع انسانی در بخشهای خدمات، صنعت و کشاورزی ایران تا سال ۱۴۰۳

۳۴

این فصل، در پی آن است تا تحولات موضوع منابع انسانی را از دیدگاه آماری مورد بررسی و تحلیل قرار داده و سهم بخشهای مختلف صنعتی، خدمات و کشاورزی را از اشتغال ایران، تا سال ۱۴۰۳ مورد بررسی قرار بدهد.

در این فصل تحولات و روندهای آینده که شکل دهنده مشخصات ویژگی های منابع انسانی و تبیین کننده مشخصات و مولفه های مرتبط با آن است مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. اینکه منابع انسانی در سال های آینده چه مشخصات و ویژگی هایی خواهد یافت و اینکه روندهای موجود به کدامین سمت و سو می باشد و وضعیت در استانهای کشور چگونه پیش بینی می شود از موضوعاتی است که در این فصل به آنها پرداخته می شود.

فصل سوم: ویژگی ها و مشخصات مرتبط با منابع انسانی در ایران تا سال ۱۴۰۳

۴۶

فصل چهارم: اهمیت ویژگی های مورد انتظار از منابع انسانی در ایران طی سال های آینده

۷۰

در این فصل به اهمیت ویژگی ها و مشخصاتی که از کارکنان و منابع انسانی سازمان های ایرانی انتظار می رود تا واجد آنها باشند اشاره می گردد. این ویژگی ها گویای انتظارات از کارکنان در سطوح مختلف شغلی است.

در این فصل موضوع منابع انسانی از دیدگاه نمایه های آماری مورد بحث و بررسی قرار گرفته و تحلیل های آماری مرتبط با منابع انسانی ارائه خواهند شد. نمایه های آماری به درکی از وضعیت موجود و آینده در حوزه منابع انسانی کمک می کنند.

فصل پنجم: نگاه به نمایه های آماری منتخب مرتبط با منابع انسانی در ایران

۱۰۴

فصل ششم: چالش های آینده منابع انسانی در ایران

۱۱۴

در این فصل به برخی از مهم ترین چالش های آماری در حوزه منابع انسانی ایران پرداخته و از این دیدگاه موضوع را مورد بررسی قرار داده ایم. بی شک توجه به این چالش ها، منشاء خلق فرصت های پیشگیرانه برای مواجهه با چالش های پیشرو است.

انتخاب کارکنان ناشایست، قصور شماست، نه اشکال آنها.